

Research Paper

Study of Health Promotion Lifestyle and Psychological Well-being in Women Attending the Health Centers of Arak City in 2019

Fatemeh Khani¹ ⁽ⁱ⁾, *Mehrnoosh Inanlou² ⁽ⁱ⁾, Fatemeh Ganjeh³ ⁽ⁱ⁾,Hamid Haghani⁴

1. Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

- 2. Department of Psychiatric Nursing and Pediatric Nursing, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
- 3. Department of Nursing, School of Nursing, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.
- 4. Department of Biostatistics, school of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Citation Khani Kh, Inanlou M, Ganjeh F, Haghani H. [Study of Health Promotion Lifestyle and Psychological Well-being in Women Attending the Health Centers of Arak City in 2019 (Persian)]. Journal of Arak University of Medical Sciences(JAMS). 2022; 25(4):730-747. https://doi.org/10.32598/jams.24.5.6342.1

doi)^{*}https://doi.org/10.32598/jams.24.5.6342.1

Article Info:

<u>ABSTRACT</u>

Received: 29 Dec 2020 Accepted: 07 Sep 2021 Available Online: 01 Nov 2022

Key words:

Women, Health, Lifestyle, Well-being, Psychological welfare Background and Aim Women are the central pillar of social development and the main axis of family health. Success, survival, and promotion of society depend on the health of women in society. Since Health Promotion lifestyle and psychological well-being are important determinants of health, this study was conducted to determine the Health Promotion lifestyle and psychological well-being in women attending the health centers of Arak City in 2019.

Methods & Materials In this cross-sectional study, among women who attended health centers in Arak City, 221 women who met the inclusion criteria were included in the study by continuous sampling and the form of demographic information, health promoting lifestyle profile-II (HPLP-II), and Ryff Psychological well-being Questionnaire was completed. Data were described using descriptive statistics of frequency, frequency percentage, mean, standard deviation, and data analysis by analysis of variance, independent t-test, and regression using SPSS software v. 19.

Ethical Considerations This study was approved by the Ethics Committee of Research Deputy of Iran University of Medical Sciences (Code: IR.IUMS.REC.1398.609).

Results The mean health-promoting lifestyle in the study units was 135.96; the mean physical activity components were 16.31; The mean nutrition was 26.41, with the lowest and highest scores, respectively. The mean psychological well-being in the study units was 72.29. The mean components of purpose in life were 10.76, and the mean personal growth was 13.19, with the lowest and highest scores, respectively. Age, chronic diseases, employment, number of children, and alcohol consumption had a significant negative relationship with a health-promoting lifestyle, and a woman's and her husband's education had a significant positive relationship with a health-promoting lifestyles. Age, number of children, and chronic physical and psychological diseases had a significant negative relationship with psychological diseases had a significant negative relationship with psychological well-being and economic status. A woman's and her husband's education had a significant positive relationship with psychological well-being and economic status. A woman's and her husband's education had a significant positive relationship with provide the status of the status and her husband's education had a significant positive relationship with psychological well-being and economic status. A woman's and her husband's education had a significant positive relationship with psychological well-being.

Conclusion Considering that health-promoting lifestyle and psychological well-being are two critical determinants of health, studying these two indicators and the factors affecting them can help Intervention planning to promote women's physical and mental health.

Corresponding Author:

Mehrnoosh Inanlou, PhD.

Address: Department of Psychiatric Nursing and Pediatric Nursing, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Tel: +98 (912) 3225761 E-mail: inanlou.m@iums.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

omen are the central pillar of social development and the main axis of family health. Success, survival, and promotion of society depend on women's health [1]. Middle age is a pivotal peri-

od in the whole period of life, and this period leads to various physical, psychological, social, and family changes that strongly affect women's health [3]. A healthy lifestyle is significant for maintaining health, improving quality of life, reducing disabilities caused by chronic diseases, and reducing mortality [7]. On the other hand, psychological well-being is an essential factor in the freshness and vitality and increase of individual and social performance of women [13]. It also plays an influential role in preventing the occurrence of Psychopathy [14]. therefore, this study was conducted to determine the Health Promotion lifestyle and psychological well-being in women attending the health centers of Arak City in 2019.

Materials and Methods

In this descriptive cross-sectional study, among women who attended health centers in Arak City, 221 women who met the inclusion criteria were included in the study by continuous sampling. Inclusion criteria included age 30-60 years, no divorce and death of dears in the last six months, and no drug addiction. Demographic information form, Health Promoting Lifestyle Profile-II (HPLP-II), and psychological well-being were completed to collect data. HPLP II measures 52 healthy lifestyle behaviors on six scales, including responsibility for health, nutrition, physical activity, spiritual growth, stress management, and interpersonal relationships. The overall score of this tool is in the range of 52 to 208 [27]. The Ryff Psychological Well-being Questionnaire (18 items) has 6 subscales of self-acceptance, positive relations with others, autonomy, purpose in life, personal growth, and environmental Mastery. The overall psychological well-being score is obtained from the sum of the subscales' scores. The total score range is 18 to 108 (25)0 Data were described using descriptive statistics of frequency, frequency percentage, mean, standard deviation, and data analysis by analysis of variance, independent t-test, and regression using SPSS software v. 19.

Results

The mean health-promoting lifestyle in the study units was 135.96, the mean physical activity components were 16.31, and the mean nutrition was 26.41, respectively, the lowest and highest scores (Table 1). Age, chronic diseases, employment, number of children, and alcohol consumption had a significant negative relationship with the health-promoting lifestyle, and education of a woman and her husband had a meaningful positive relationship with the health-promoting lifestyle (P<0.05) (Table 2). The results of multiple regression between health-promoting lifestyle and demographic variables showed that after adjusting and maintaining the level of other variables, educational status (P=0.009) and job status (P=0.012) still depend on lifestyle. Overall demographic variables predict as much as 13% of health-promoting lifestyles.

The mean psychological well-being in the study units was 72.29, the mean components of purpose in life were 10.76, and the mean personal growth was 13.19, respectively, the lowest and highest scores (Table 3). Age, number of children, and chronic physical and psychological

Table 1. Determining each of the components of a health-promoting lifestyle in the studied women

HPLP and Subscales	Mean	±SD (1-4)	Rang Observed	Average Based on 100±SD
Spiritual growth	2.77±0.56	24.86±5.09	11-36	58.76±18.86
Health responsibility	2.71±0.55	24.40±4.95	12-35	57.05±18.35
Interpersonal relations	2.81±0.49	24.37±4.38	13-36	60.62±16.21
Stress management	2.32±0.44	18.80±3.53	9-30	44.18±14.73
Physical activity	2.03±0.62	16.31±5	8-31	34.61±20.84
Nutrition	2.93±0.47	26.41±4.31	16-35	64.5±15.97
HPLP score total	2.61±0.39	135.96±20.40	87-186	53.82±13.07

Journal of Arak University of Medical Sciences

Demographic Variables		Corre	Correlation R=-0.15		
Age	Age				
Number of chi	ildren	R=-	0.14	P=0.041	
		. .			
Demograp	phic profile	No.	Mean±SD	lest results	
	Single	8	142.06±18.15	F=0.487	
Marital status	Married	204	135.87±20.76	P=0.615	
	Widow-Divorced	9	132.50±12.75	1-0.015	
	Voc	56	120 28+22 00	T=2.835	
Chronic disease	Yes	56	129.38±22.09	df=219	
	No	165	138.19±19.35	P=0.005	
	Illetrate	42	125.01±23.30	F=10.182	
Education	Secondary	108	140.95±17.76	P=0.00	
	College	71	134.83±19.59		
	Housewife	181	37.14±20.59	T=2.03 df=216	
dol	Employee	36	129.67±17.81	P=0.043	
	Good	26	140.90±17.26	F=2.555	
Income	Moderate	158	136.58±20.43		
	Poor	37	129.81±21.39	P=0.08	
				T=1.96	
Drinking	'inking	11	124.23±12.89	df=214	
	No	205	136.58±20.65	P=0.05	

Table 2. Results of measuring the relationship between health-promoting lifestyle and demographic variables in the studied women

Journal of Arak University of Medical Sciences

diseases had a significant negative relationship with psychological well-being and economic status. The education of a woman and her husband had a meaningful positive relationship with psychological well-being (P<0.05). After adjusting and maintaining the level of other variables, psychological diseases remained an important factor in predicting psychological well-being (P=0.04). Overall, demographic variables predict as much as 10% of psychological well-being.

Discussion

The results showed that women's lifestyle and psychological well-being are far from reaching the desired state. Women have the lowest score in the components of physical activity, stress management, and purposefulness in life, which is a threat to their physical and psychological health during the transition from middle age. Inactivity in research samples can be explained by the fact that women do not perceive the physical activity as part of a healthy lifestyle [29]. This can be due to insufficient motivation, lack of correct belief, lack of equipment and facilities, and sufficient time [2]. Therefore, it is necessary to investigate the causes of women's sedentary lifestyle, plan educational interventions, and adopt methods to improve physical activity. low scores in stress management and purpose in life indicate that Despite the employment of psychology experts in recent years in health centers and providing free Table 3. Determining each of the components of psychological well-being in the studied women

Psycho	ological Well-being and Subscales	Mean±SD	Rang Observed
	Self-Acceptance	12.07±2.73	5-18
	Autonomy	11.84±2.03	3-17
	Purpose in Life	10.76±2.11	3-16
	Personal Growth	13.19±2.80	5-18
	Environmental Mastery	12.69±2.26	7-18
	Positive Relations	11.76±2.85	4-18
	Psychological Well-Being	72.29±9.85	43-97
			^

Journal of Arak University of Medical Sciences

counseling for clients. Still, serious planning for effective counseling and holding a training class seems necessary. Also, keeping extensive training courses for primary health care providers to screen clients accurately can help promote women's health.

Several demographic variables were related to lifestyle and psychological well-being. Paying attention to these variables can open a comprehensive view for women's health authorities to take action by using appropriate methods and educational, clinical, and research interventions for promoting physical and psychological women's health

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

The ethics committee has approved this study of research Deputy of Iran University of Medical Sciences (Code: IR.IUMS.REC.1398.609).

Funding

This article is an excerpt from the first author's master's thesis in the Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences.

Authors' contributions

All authors contributed equally in preparing all parts of the research.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgements

The authors thank all those involved in this study, including all women participants, Arak Health Center, and the Vice Chancellor for Research, Iran University of Medical Sciences, for their financial support.

This Page Intentionally Left Blank

مقاله پژوهشی

بررسی سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روانشناختی در زنان مراجعهکننده به پایگاههای سلامت شهر اراک

فاطمه خانی 🗔، مهرنوش اینانلو 🔞، فاطمه گنجه 🗇، حمید حقانی 🐂

حكيد

۱. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علومپزشکی ایران، تهران، ایران. ۲. گروه پرستاری و روانپزشکی و پرستاری کودکان، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علومپزشکی ایران، تهران، ایران. ۳. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علومپزشکی اراک، اراک، ایران. ۴. گروه آمارزیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علومپزشکی ایران، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۹۰ دی ۱۳۹۹ تاریخ پذیرش: ۱۶ شهر یور ۱۴۰۰ تاریخ انتشار: ۱۰ آذر ۱۴۰۰

زمینه و هدف زنان ستون اصلی توسعه اجتماعی و محور اصلی سلامت خانواده هستند. موفقیت، بقا و ارتقای جامعه به سلامت زنان جامعه وابسته است. از آنجایی که سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روان شناختی از تعیین کنندههای مهم سلامت هستند، این پژوهش با هدف تعیین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روان شناختی در زنان مراجعه کننده به پایگاههای سلامت اراک در سال ۱۳۹۸ انجام شد.

مواد وروش ها در این مطالعه مقطعی از بین زنان مراجعه کننده به پایگاههای سلامت شهر اراک، ۲۲۱ خانم که معیار ورود به مطالعه را داشتند به صورت نمونه گیری مستمر وارد مطالعه شده و فرم اطلاعات جمعیت شناختی، پرسش نامه سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و پرسش نامه بهزیستی روان شناختی را تکمیل کردند. توصیف دادهها با استفاده از آمارههای توصیفی فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف معیار و تحلیل دادهها به وسیله آزمونهای آنالیز واریانس، تی مستقل و رگرسیون با استفاده از نسخه ۱۹ نرمافزار نسخه SPSS انجام شد.

ملاحظات اخلاقی این مطالعه با کد اخلاق IR.IUMS.REC.1398.609 به تصویب کمیته اخلاق معاونت پژوهشی دانشگاه علومپزشکی ایران رسیده است.

یافتعها میانگین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت در واحدهای موردپژوهش ۱۳۵/۹۶ بود. مؤلفههای فعالیت بدنی با میانگین ۱۶/۳۱ و تغذیه با میانگین ۲۶/۴۱، به ترتیب کمترین و بیشترین امتیاز را داشتند. میانگین بهزیستی روانشناختی در واحدهای موردپژوهش ۲۲/۴۹ بود. مؤلفههای هدفمندی با میانگین ۱۰/۷۴ و رشد فردی با میانگین ۱۳/۱۹ به ترتیب کمترین و بیشترین امتیاز را داشتند. سن، بیماریهای مزمن، اشتغال، تعداد فرزندان و مصرف الکل با سبک زندگی ارتقادهنده سلامت ارتباط معنادار منفی و تحصیلات زن و همسرش با سبک زندگی ارتقادهنده سلامت ارتباط معنادار مثبت داشتند. درمجموع، متغیرهای جمعیتشناختی در حد ۱۳ درصد سبک زندگی ارتقادهنده سلامت ارتباط معنادار مثبت داشتند. درمجموع، متغیرهای مزمن جسمی و بیماریهای اعصاب و روان با بهزیستی روانشناختی ارتباط معنادار منفی و وضعیت اقتصادی، تحصیلات زن و همسرش با بهزیستی روانشناختی ارتباط معنادار منبی تعداد فرزندان و زندان میز و همسرش با بهزیستی روانشناختی ارتباط معنادار مثبت داشت. درمجموع، متغیرهای روانشناختی را داشتناختی را پیشبینی می کنند.

كليدواژهها:

زنان، سلامت، سبک زندگی، بهزیستی، بهزیستی روانشناختی

<mark>نتیجه گیری</mark> با توجه به اینکه سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روان شناختی دو تعیین کننده مهم سلامت محسوب می شوند، بررسی این شاخص ها وعوامل مؤثر بر آن ها می تواند به برنامه ریزی مداخلات برای ارتقای سلامت جسمی و روانی زنان کمک کند.

نویسنده مسئول:

دکتر مهرنوش اینانلو نشانی: تهران، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علومپزشکی ایران، گروه پرستاری و روانپزشکی و پرستاری کودکان. تلفن: ۳۲۲۵۷۶۱ (۹۱۲) ۹۲+ پست **الکترونیکی**: inanlou.m@iums.ac.ir

مقدمه

زنان سنگ بنای سلامت خانواده و توسعه اجتماعی هستند. موفقیت، بقا و ارتقای جامعه به سلامت زنان جامعه وابسته است [1]. آنان در جامعه و خانواده نقش ها و مسئولیت های مهمی ، دارند وسلامت جسمي ورواني پيشنياز اصلى ايفاي موفقيت آميز نقش آنهاست. سلامت زنان یکی از شاخصهای توسعه یافتگی از منظر سازمان ملل است [۲]. دوران میانسالی (۶۰-۳۰ سال) بهعنوان یک دوره محوری در کل دوره زندگی است و این دوره با تغییرات مختلف جسمی، روانی، اجتماعی و خانوادگی همراه است که بهشدت بر سلامت زنان تأثیر می گذارد [۳]. طبق آمار رسمی در سال ۱۳۹۵، این گروه سنی ۴۱ درصد از جمعیت زنان کشور و در شهر اراک ۴۴ درصد جمعیت زنان را به خود اختصاص داده است و با توجه به هرم جمعیتی در ایران، میزان این گروه جمعیتی در حال افزایش است [۴]. همین امر، برنامهریزی برای سلامت آنها را مهمتر می کند. تا جایی که اجرای خدمات نوین سلامت میانسالان از سیاستهای جدید وزارت بهداشت برای این گروہ سنی است.

شواهد علمی نشان میدهد انتخابها و الگوی سبک زندگی افراد بر سلامت و طول عمر آنها تأثیر گذار است [۵]. مشخصهای که با تغییر اییدمیولوژیک و همه گیر شدن بیماریها و جدی شدن موضوع بیماریهای غیرواگیر بیشتر خود را نمایان کرده است. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی^۲، پنج نوع بیماری بهعنوان مهمترين بيمارىهاى مزمن درجهان شناخته شدهاند كه عبارتاند از: چاقی، سکته قلبی، دیابت، سرطان و پوکی استخوان که تمامی آنها با سبک زندگی ارتباط مستقیم دارند [۶]. با توجه به اینکه سالهای زیادی از عمر زنان با بیماری و ناتوانی سپری می شود، سبک زندگی ارتقادهنده سلامت برای حفظ سلامتی و بهبود کیفیت زندگی و کاهش ناتوانیهای ناشی از بیماریهای مزمن بسیار بااهمیت است و سبب کاهش واضح در مرگومیرها خواهد شد [٧]. بنابر اظهار سازمان بهداشت جهانی هر ساله ۴۰ میلیون مرگ یا ۷۰ درصد از کل مرگها، قابل پیشگیری است [۸]. علاوه بر این، سبک زندگی ارتقادهنده سلامت منبعی باارزش برای مقابله مؤثر با عوامل استرسزای زندگی است و روشی برای افزایش بهزیستی و خودشکوفایی به حساب می آید. با این حال، مطالعات مختلف در ایران نشان داده است سبک زندگی زنان مطلوب نیست. در پژوهش پارسامهر و همکاران میانگین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت در بین زنان کمتر از مردان بوده [۹] و در مطالعه انجامشده توسط طل و همکاران نمرات سبک زندگی ارتقادهنده سلامت در زنان ۴۹-۱۵ساله مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی جنوب شهر تهران از متوسط نمره نیز پایین تر گزارش شده است [۱۰].

یکی دیگر از مهمترین شاخصهای سلامت و بهداشت یک جامعه سلامت روان آن جامعه است. شاخصهای سلامت روان زنان نشاندهنده اثربخشی اقدامات و برنامههای ارتقای سلامت و پیشگیری از مشکلات روانی است [11]. بهزیستی روانشناختی علی از شاخصهای ارزیابی سلامت روان است که عامل مهمی در طراوت و شادابی و افزایش عملکرد فردی و اجتماعی زنان است و در پیشگیری از بروز بیماریهای روان نقش مؤثری را ایفا می کند [17]. میکلات روانی و رفتاری رو به فزونی خواهد گذاشت. در حال حاضر، میزان شیوع اختلالات روانپزشکی در زنان ۲/۱۴ درصد برآورد شده است [۲۴]. عوامل فیزیولوژیک، استرسهای محیطی و شعلی، وظایف فزاینده وگاه متضاد زنان، فرسودگی و خستگی، ناامیدی،

شرایط مادی، روابط خانوادگی، نقشها و فعالیتهای اجتماعی،

عواملی هستند که در بهزیستی روان شناختی نقش دارند [۱۵، ۱۶].

مطالعات طولي نشان مي دهد علاوه بر اينكه سطح بالايي از بهزیستی روانی یک عامل محافظ در برابر بیماری های روان شناختی و روان پزشکی است، سبب افزایش بهرموری در کار و حتی افزایش سلامت جسمی می شود [۱۷، ۱۸]. اختلال در بهزیستی روان شناختی با افزایش خطر ابتلا به بیماری های جسمی و حتی مرگومیر ناشی از برخی از بیماری های قلبی عروقی، سکته مغزی و برخی از سرطان ها رابطه دارد [۱۹، ۲۰]. این ارتباط ممکن است با افزایش سن پررنگتر شود، زیرا شیوع بیماری مزمن با افزایش سن زیادتر می شود و بهزیستی روان شناختی به عنوان عاملی برای افزایش امید به زندگی و درمان بیماری تهدیدکننده زندگی عمل میکند [۱۹]. این در حالی است که بسیاری از مطالعات طولی انجام شده از پسرفت تدریجی بهزیستی روان شناختی و افسردگی و اضطراب در زنان میانسال و در دوران انتقال به یائسگی خبر دادهاند [۲۱]. عوامل فیزیولوژیک، استرسهای محیطی و شغلی، محدود بودن منبع رضایت و همچنین محدودیت مشارکت اجتماعی زنان در جامعه، وظایف فزاینده و گاه متضاد زنان، نقشها و مسئولیتهای اجتماعی زنان در دوران میانسالی، مانند مادربزرگ بودن و خستگی و محدودیتهای ناشی از مراقبت از نوهها و همچنین افزایش مشکلات خانوادگی، مانند بیماری شریک زندگی یا فوت والدین سالخورده آنها، تأثیر قابل توجهی بر وضعیت بهزیستی آنان دارد [۱۴، ۱۵، ۱۴]. مطالعات در بیش از ۱۶۰ کشور، نشان میدهد که پایین ترین سطح بهزیستی روان شناختی در محدوده سنین ۵۵-۴۵ سالگی است [۱۹] .

بهزیستی روان شناختی جامعه از متغیرهای مهم تأثیر گذار بر موفقیت برنامههای توسعه است [۱۱]. بر اساس یافتههای سنجش ملی سرمایه اجتماعی در سال ۱۳۹۴، تنها حدود ۲۴ درصد از مردم کشور، آینده را بهتر ارزیابی می کنند. رتبه اول ناامیدی نسبت به آینده در یافتههای طرح ملی سرمایه اجتماعی مربوط به استان مرکزی است [۲۳]. ارزیابی منفی نسبت به آینده می تواند بر بهزیستی روان شناختی افراد جامعه تأثیر منفی داشته باشد.

^{1.}Epidemiology

^{2.} World Health Organization (WHO)

علی رغم اینکه طی سال های اخیر تلاش هایی در جهت افزایش سلامت زنان صورت گرفته و خدمات نوین سلامت زنان میانسال که از سیاست های جدید وزارت بهداشت است در کشور اجرا شده است، به نظر می رسد این اقدامات کافی نیست. پرستاران آموزش جامعه نگر در نظام سلامت به عنوان کار آمدترین نیروهای انسانی در سطح جامعه که در ارتباط نزدیکی با اقشار جامعه هستند، می توانند با توجه به تفاوت های فرهنگی و شناسایی منابع موجود بر ارتقای سلامت جسمی و روانی زنان تمرکز کرده و زنان را برای انتخاب های سالم در زندگی توانمند کنند و با طرح ریزی برای انتخاب های سالم در زندگی توانمند کنند و با طرح ریزی برنامه های آموزشی ارتقای سلامت جسمی و روانی، زمینه افزایش را فراهم گنند [۲۴].

از آنجایی که ارائه خدمات سلامت در هر جامعهای مستلزم برآورد دقیقی از وضعیت سلامت افراد آن جامعه است و سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روانشناختی از تعیین کنندههای مهم سلامت است، بررسی و تعیین این شاخصها یک ضرورت بسیار مهم در ارزیابی وضعیت سلامت زنان برای دستاندر کاران و برنامهریزان است تا بر اسلس آن اولویتهای مهم سلامت را درک و برنامههای ارائه شده را به نحو مطلوب اجرا کنند.

مواد و روشها

این مطالعه بهصورت توصیفی مقطعی در زنان مراجعه کننده به یایگاههای سلامت شهر اراک انجام شد. روش نمونه گیری به این صورت بود که شهر اراک به پنج منطقه شهرداری تقسیم شد. با توجه به اینکه پراکندگی پایگاههای سلامت در همه مناطق شهرداری یکسان است، در هر منطقه سه پایگاه سلامت به صورت تصادفي انتخاب شد و حجم نمونه براي هريك از مناطق شهرداری ۴۵ نفر برآورد شد و درنهایت ۲۲۱ نفر با توجه به معیارهای ورود در پژوهش، بر اساس روش نمونه گیری مستمر انتخاب شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل سن ۶۰-۳۰ سال، عدم وقوع طلاق و مرگ عزیزان طی شش ماه اخیر و عدم اعتیاد به مواد مخدر بود. اطلاعات هر فرد از طریق پرسشنامه و با کسب رضایت آگاهانه فرد جمعآوری شد. برای گردآوری اطلاعات، فرم جمعیتشناختی، پرسشنامه سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و پرسشنامه هجدهسؤالی بهزیستی روان شناختی ریف استفاده شد. فرم اطلاعات جمعیتشناختی شامل سن، قد، وزن، سابقه بیماری های مزمن، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل، شغل، میزان تحصيلات همسر، شغل همسر، تعداد فرزندان، سن آخرين فرزند، وضعیت درآمد خانواده، مصرف قهوه، مصرف سیگار و مصرف الكل بود. پرسشنامه بهزيستي روان شناختي توسط ريف در سال۱۹۸۹ طراحی شد. فرم هجدهسؤالی آن دارای شش

زیرمقیاس پذیرش خود، ارتباط مثبت با دیگران، خودمختاری، هدفمندی، رشد شخصی و تسلط بر محیط است. هر زیرمقیاس دارای سه پرسش است. دامنه امتیاز برای هر خردممقیاس ما۳-۱۸ است. شرکتکنندگان در مقیاس شش درجهای از کاملاً موافق (نمره یک) تا کاملاً مخالف (نمره شش) به سؤالات پاسخ می دهند. نمره کلی بهزیستی روان شناختی از مجموع نمرات ریرمقیاس ها به دست می آید. محدوده نمره کل ۱۸ تا ۱۰۸ است و نمره بالاتر بیانگر بهزیستی روان شناختی بالاتر است [۲۵]. خانجانی و همکاران به منظور بررسی ساختار عاملی فرم کوتاه (هجده سؤالی) در پژوهشی بر روی ۹۷۶ دانشجو، نشان دادند این مقیاس از برازش خوبی برخوردار است. همسانی درونی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ⁷ برای همه زیرمقیاس ها ۲۱/۰

پرسش نامه سبک زندگی ار تقادهنده سلامت^۵ که توسط والکر بر اساس مدل ارتقای سلامت پندر⁶ طراحی شد، برای سنجش ۵۲ رفتار سبک زندگی سالم در شش مقیاس شامل مسئولیت پذیری در مورد سلامت (نه مورد)، تغذیه (نه مورد)، فعالیت بدنی (هشت مورد)، رشد معنوی (نه مورد)، مدیریت استرس (هشت مورد) و روابط بین فردی (نه مورد) است. نمره کلی این ابزار در محدوده ۵۲ روابط بین فردی (نه مورد) است. نمره کلی این ابزار در محدوده ۵۲ تا ۲۰۸ است. نمرات بالاتر نشان دهنده سبک زندگی سالم تر است آلفای کرونباخ ۳۹/۳ را گزارش کرد و برای شش زیرشاخه آن طیف ۲/۷۰ تا ۱/۸ را گزارش کر [۲۸].

برای بررسی پایایی پرسشنامهها در این مطالعه از روش آزمون مجدد برای بیست نفر از جمعیت هدف استفاده شد و پایایی ابزار پرسشنامه سبکزندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روان شناختی به روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۶ و ۱/۷۰ به دست آمد.

تجزيهوتحليل دادهها

تجزیهوتحلیل دادهها با استفاده از نسخه ۱۹ نرمافزار SPSS انجام شد. از آمار توصیفی برای تعیین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت، بهزیستی روانشناختی و متغیرهای جمعیتشناختی استفاده شد. آزمون آماری آنووا^۷ و تی مستقل^۸ و رگرسیون^۱ نیز برای بررسی ارتباط بین سبک زندگی و بهزیستی روانشناختی با متغیرهای جمعیتشناختی به کار رفت. آزمون کولموگروف اسمیرنوف^{۱۰} برای بررسی نرمال بودن متغیرهای موردمطالعه استفاده شد.

- 5. Health Promoting Lifestyle Profile-II (HPLP-II)
- 6. Pender
- 7. Anova
- 8. Independent-t-test
- 9. Regression Analysis
- 10. Kolmogorov–Smirnov test

^{3.}Reef Psychological well-being Questionnaire

^{4.} Cronbach's alpha

میانگین بر مبنای ۱۰۰±انحراف معیار	دامنه	میانگین±انحراف معیار	میانگین هر گویهطانحراف معیار (۴ – ۱)	مؤلفههای سبک زندگی ارتقادهنده سلامت
anvetinne	11-38	26/26740/28	7/14±1/28	رشد معنوي و خودشكوفايي
۵۷/+۵±۱۸/33	18-80	24/4+740	۲/۷۱±۰/۵۵	مسئولیتپذیری در برابر سلامت
8+/8Y±18/Y1	18-88	70/TV±4/TA	۲/۸۱±۰/۴۹	روابط بينفردى
44/1Y714/A4	۹–۳۰	\X/X+±٣/۵٣	7/77±-/44	مديريت استرس
74/S171/Y4	٨-٣١	<u> </u>	۲/+۳±+ <i>/۶</i> ۲	ورزش و فعالیت بدنی
84/2×12/24	18-80	78/4174/21	۲/۹۳±٠/۴۷	تغذيه
۵۳/۸۲±۱۳/۰۲	XY-188	\ra/&±r+/f+	۲/۶۱±٠/۳۹	سبک زندگی ارتقادهنده سلامت

جدول ۱. تعیین هر یک از مؤلفههای سبک زندگی ارتقادهنده سلامت در زنان موردمطالعه

ویژگیهای جمعیتشناختی نمونههای پژوهش در این مطالعه دلالت بر این داشت که میانگین و انحراف معیار سنی زنان موردمطالعه ۲۰/۴۶+۴۷ سال بود.اکثر افراد موردمطالعه متأهل (۲/۳۹ درصد) و خانهدار (۲/۳۸ درصد) و با تحصیلات متوسطه (۴۸/۹ درصد) بودند. شاخص توده بدن^{۱۱} ۶۶/۵۲ درصد افراد موردمطالعه، در محدوده اضافهوزن و چاقی قرار داشت. میانگین و انحراف معیار شاخص توده بدن، ۴/۸۷±۲۲/۲۴ بود. وضعیت اقتصادی ۷۱/۵ درصد از زنان در سطح متوسط بود. ۲۵/۳۳

درصد افراد موردمطالعه، حداقل مبتلا به یک بیماری مزمن بودند و بیشترین شیوع بیماری مزمن در افراد موردمطالعه فشار خون بالا (۹/۵ درصد) بود. ۵/۱ درصد از جامعه موردپژوهش سابقه مصرف الکل داشتند و ۵/۴۵ درصد نیز سیگار مصرف می کردند.

بر اساس جدول شماره ۱ میانگین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت در واحدهای موردپژوهش ۱۳۵/۹۶ بود. با توجه به میانگین بر مبنای ۱۰۰، نمره سبک زندگی ۵۳/۸۲ بود. یعنی واحدهای موردپژوهش بهطور متوسط ۵۳ درصد نمره کل پرسشنامه را کسب کردهاند. بعد تغذیه بیشترین میانگین نمره برابر ۵/۶۴ و بعد ورزش و فعالیت بدنی کمترین میانگین نمره برابر ۱۹/۶۳ را داشت.

11. Body Mass Index

جدول ۲. تعیین هر یک از مؤلفه های بهزیستی روان شناختی در زنان موردمطالعه

+Y,1Y±Y7,Y	پذیرش خود ۱۸–۳
۸۴,۱ <i>۱</i> ±۰۳,۲	خودمختاری ۱۸ –۳
٧۶,١٠±١١,٢	هدفمندی ۱۸–۳
۱۹,۱۳±۸۰,۲	رشد شخصی ۱۸–۳
59,1Y±Y9,Y	تسلط بر محیط ۱۸–۳
45,11±12,1	ارتباط مثبت با دیگران ۱۸–۳
19,77±10,9	بهزیستی روانشناختی ۱۰۸–۱۸
	- Y, IY±YY,Y

نتايج أزمون	همبستگی		ممعيتشناختي	مشخصاتج
P=+,+YA	R=-+,10		سن	د
P=+,+*\	R=-+,14		فرزندان	تعداد
نتايج أزمون	میانگین ± انحراف معیار	تعداد	بمعيتشناختى	مشخصات
P=+,۶1٣	64,184±86,19	٧۴	زير ۹٫۲۴	
E %e \	۹۱,۱۳۵±۲۸,۲۰	۹۵	20-9,29	شاخص توده بدنى
1=*,) ()	۸٠,١٣٣±٧٩,٢٢	۵۲	۳۰ و بالاتر	
F=+,%XY	+8,147±10,1X	٨	مجرد	
P=+ ۶۱۵	84,18076,20	۲۰۴	متأهل	وضعيت تاهل
· • • •	۵+,۱۳۲±۷۵,۱۲	٩	بيوه-مطلقه	
Т=үдүд	۳ ٨,١٢٩±+٩,٢٢	۵۶	یلے ،	
df=۲۱۹				بیماری مزمن
P=٠,٠٠۵	19,171270,19	180	خير	
F=1+,12Y	+ 1,1Y0±r+,7r	۴۲	بىسواد–كمسواد	
P=-,	90,18+78,1V	۱۰۸	متوسطه	تحصيلات
	88,18 ~~91~~ 09,19	Y١	دانشگاهی	
T=۲,∗۳	16 160+90 K	141	Jaatla	
df=۲۱۶	· (و ( )		juuu	شغل
P=+,٣٣+	84,129±11,14	378	كارمند	
F=4,808	99,17X±18,77	۴۱	بىسواد–كمسواد	
D	ry,18+±29,7+	٨٩	متوسطه	تحصيلات همسر
P=+,+))	WA,184±8+,19	٣	دانشگاهی	
F=۲,۵۵۵	٩٠,١۴٠±٢۶,١٧	75	خوب	
	۵۸,۱۳۶±۴۳,۲۰	۱۵۸	متوسط	میزان درآمد
P=+,+A+	A1,179±89,71	٣٧	ضعيف	
T=1,%				
df=۲۱۴	77,177±19,17	))	بلى	مصرف الكل
P=۰,۰۵	۵۸, ነ ۳۶±۶۵, ۲۰	7+0	خير	
			-	

جدول ۳. نتایج سنجش ارتباط سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و متغیرهای جمعیتشناختی در زنان موردمطالعه

ارتباط معنادار منفی و تحصیلات زن و همسرش با سبک زندگی ارتقادهنده سلامت ارتباط معنادار مثبت داشت (P>۰/۰۵). بر اساس جدول شماره ۴ نتایج رگرسیون چندگانه بین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و متغیرهای جمعیت شناختی نشان دهنده آن بود که پس از تنظیم و ثابت نگهداشتن سطح بقیه متغیرها، همچنان وضعیت تحصیلی و وضعیت شغلی فرد بر سبک زندگی بر اساس جدول شماره ۲ میانگین بهزیستی روان شناختی در واحدهای موردپژوهش ۷۲/۲۹ است. بعد رشد شخصی و هدفمندی به ترتیب بیشترین و کمترین میانگین نمره را داشتند.

بر اساس جدول شماره ۳ سن، بیماریهای مزمن، اشتغال، تعداد فرزندان و مصرف الکل با سبک زندگی ارتقادهنده سلامت

sia	т	174 5 1 1 117	ضريب غيراستاندارد		<u>*</u> ,	•
38.	•	صريب استاندارد بنا	خطای معیار	ضريب	~~م~~ ير -	•
•/••	٩/٨٣		14/24	14./.0	ب ثابت	ضريا
•/۲۸۴	١/•٧	+/10	٠/٣٨	+/۴۱	سن	د
•/٣•	-1/+٣	-+/+ ٩	١/٨٠	-1/40	فرزندان	تعداد
٠/٠٩٩	- 1/88	/٢٣	٠/٣٣	-+/۵۵	رین فرزند	سن آخ
		گروه مبنا			(بیسواد–کمسواد)	
•/••٩	Y/84	+/7٩	4/41	۱۱/۸۱	(متوسطه)	تحصيلات
•/•۶	١/٩	•/YV	8/19	1)///	(دانشگاهی)	
		گروه مبنا			(خانەدار)	
•/• ١٢	-1/27	-+/۲۲	4/44	-17/78	(کارمند)	وضعيت شغلى
•/840	-•/۴٩	-•/•¥۴	٧/١۴	-٣/۴٩	مزمن	-1
•/٩۶۶	-•/•۴۲	/**¥	٧/٩۵	-•/٣۴	جسمى	بيمارى
		گروه مبنا			(بیسواد–کمسواد)	
•/۴۲	•/٨•	*/* A	4/12	٣/٣٠	(متوسطه)	تحصيلات همسر
•/۴۲	-•/٨١	-•/•%۶	۵/۰۹	-4/10	(دانشگاهی)	
		گروه مبنا			(خوب)	
-/70	-1/18	-+/))	4/41	-0/14	(متوسط)	وضعيت اقتصادى
•/\٨٢	-1/٣۴	-+/)۴	۵/۸۳	-4/21	(ضعيف)	

جدول ۴. نتایج آزمون رگرسیون چندگانه بین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و متغیرهای جمعیت شناختی در زنان موردمطالعه

ارتقادهنده سلامت مؤثر بود. بدين صورت كه با تغيير سطح تحصیلات از بی سواد کم سواد به تحصیلات متوسطه و ثابت نگه داشتن بقیه متغیرها، نمره سبک زندگی ۱۱/۸۱ افزایش یافت. همین طور با تغییر وضعیت شغلی از خانهدار به کارمند و ثابت نگهداشتن بقیه متغیرها، امتیاز سبک زندگی ۱۲/۳۶ کاهش یافت. درمجموع، متغیرهای جمعیت شناختی تا ۱۳ درصد سبک زندگی ارتقادهنده سلامت را پیشبینی می کند.

بر اساس جدول شماره ۵، سن، تعداد فرزندان، وجود بیماری های مزمن جسمی و بیماری های اعصاب و روان با بهزیستی روان شناختی ارتباط معنادار منفی و وضعیت اقتصادی و تحصیلات زن و همسرش با بهزیستی روانشناختی ارتباط معنادار مثبت داشت (P>۰/۰۵). جدول شماره ۶ نشان داد حتی پس از تنظیم و ثابت نگهداشتن سایر متغیرها، بیماری های اعصاب و روان همچنان عامل مهمی در پیشبینی بهزیستی روان شناختی باقی ماندند (۴۰/ •= ٩). بدین صورت که واحدهای مورد پژوهش که ابتلا به بیماری اعصاب و روان داشتند، نسبت به کسانی که مبتلا به بیماری اعصاب و روان نبودند، به اندازه ۸/۳۰ نمره کمتری در بهزیستی

روان شناختی کسب کردند. در مجموع، متغیر های جمعیت شناختی تا ۱۰ درصد بهزیستی روان شناختی را پیش بینی می کنند.

بحث

این پژوهش با هدف تعیین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت و بهزیستی روان شناختی در زنان مراجعه کننده به پایگاههای سلامت اراک انجام شد. نتایج نشان داد نمره سبک زندگی ارتقادهنده سلامت در جامعه موردپژوهش ۲۰/۴۰±۱۳۵/۹۶ بود. با توجه به حداقل و حداکثر امتیاز ابزار (۲۰۸-۵۲)، شرکتکنندگان در این مطالعه در سطح متوسط HPBs بودند که مشابه زنان سنین باروری شیراز، زنان سنین باروری قم و زنان یائسه شهر نکا و کمتر از زنان سنین باروری شهر تهران، زنان میانسال شهر یزد و زنان عرب ساکن در آمریکا کمتر بودند. میانگین HPBs در مطالعه حاضر از زنان ترک ۶۴-۱۸ سال، زنان چینی شهری، زنان سرپرست خانوار ایرانی، زنان میانسال بیرجند، زنان جنوب شهر تهران و از بزرگسالان ۶۰-۴۰ساله تایوان [۳۴-۲۷،۱۵،۱۵، ۷،۲] بیشتر بود.

مؤلفههای فعالیت بدنی با میانگین ۳۱٬۱۶ و مدیریت استرس

نتايج أزمون	همبستگی			مشخصات جمعيت شناختي		
P=+/++۴	-•/٢•			سن		
P=+/+٣۶		-+/10		تعداد فرزندان		
T dua						
نتايج ازمون	حراف معيار	میانکین±ن 	تعداد	معيت شناختي	مشخصاتج	
F=+/۴\۶	۷۳/۲۰	±9/95	۷۳	11/0-14/9		
P= <i>∗/۶~~۶~~</i>	۲١/٨۵	±%/•Y	۹۵	۲۵ - ۲ ٩/٩	شاخص توده بدنى	
	YY/ ++=	E1+/91	۵۲	۳۰ و بالاتر		
F= +/%^v	YY/99	E1+/84	٨	مجرد		
D/914	YY/91	±%/%	۲+۴	متأهل	وضعيت تأهل	
	59/1V=	E18/89	٩	ساير		
T=٣/٧۵٣ df= ٢١۶	٩/٠٩	Y T/YT	180	خير	بیماری مزمن	
P= */**	1+/15	8N18	۵۶	بله		
T=-۳/۰۱۳ df= ۲۱۶	))/)+	<i>۶</i> ./۵۳	44	بلى	بیماریهای جسمی	
P= */***	9/75	٧٣/٣٣	١٧۴	خير		
T= –۳/۲۱۱ df= ۲۱۵	1+/٣١	<i>9</i> 7/97	١٣	بلى	بیماری اعصاب و روان	
P= •/••Y	٩/۵٨	YY/Y8	2.4	خير		
F= N/A۵	1+/194	8Y/14	۴۲	بیسواد _ کمسواد		
P= •/••	۹/۷۴	VY/97 VE/97	)+X	متوسطه _ديپلم دان ^م گاه	تحصيلات	
T=−1/۴۸ ۲\Ydf=	۱۰/۱۹	۲۱/۹۹	١٨١	خانهدار	شغل	
P=+/\%\	٧/٨٠	YF/9Y	۳۶	كارمند		
F= ۲/۱۵۱	11/29	SV/49	۴۱	بیسواد _ کمسواد		
P= •/••)	N78 N10	VT/TF VF/15	۸۹ ۲۳	متوسطه ــ دیپلم دانشگاهی	تحصيلات همسر	
F= 7/+ <i>5</i> 9	N/44	VF/VT	۶۳	_ کارمند		
	1./15	۲۰/۱۱	٥٣	کارگر	. 1	
P= +/+XS	٩/۴٨	YT/1Y	۵۳	آزاد	شغل همسر	
	۱۰/۸۴	¥+/\Y	۳۱	بازنشسته		

جدول ۵. نتایج سنجش ارتباط بهزیستی روانشناختی و متغیرهای جمعیتشناختی در زنان موردمطالعه

مهر و آبان ۱۴۰۱. دوره . ۲۵ شماره ۴

نتايج أزمون	حراف معيار	میانگی <u>ن</u> ±ان	تعداد	میتشناختی	مشخصات جم
F= 7/979	۱۰/۸۸	Y0/WA	٩	*	
	9/197	۲۲/۱۴	۵۷	۷	
D/.94	٨٥١	VT/FT	٨٩	۲	تعداد فرزندان
$\mathbf{F} = */*)\mathbf{A}$	11/8+	41/96	۴۳	٣	
	۱٠/٨٩	80/88	۱۵	۴ و بالاتر	
F= ۵/۸۲۱	١٠/٧٨	YF/79	79	خوب	
D , /, ., ~~v~~	9/40	VT/14	۱۵۸	متوسط	میزان درآمد
F= */**)	٩/٢٠	87/48	٣٧	ضعيف	
T=-1/۶λγ	V/X-	SV/V1	14	1.	
df= ۲۱۵	11)*	/ 11)	,,	بنی	مصرف سیگار
P= */*9٣	ঀ৾৾ঀৼ	YY/8Y	2.7	خير	
T= 1/77	A/~A			1.	
df= ۲۱۱	ω/) Λ	/N/W	))	بلى	مصرف الكل
P= +/YY	١٠/٠٧	YY/81	2-0	خير	

با میانگین ۱۸/۸۰ کمترین نمره را داشتند. همانند سایر مطالعات پیشین در ایران و کشورهای خارجی، فعالیت بدنی کمترین امتیاز را داشت [۲۰ ۲۰، ۲۰، ۲۰]. با این حال، واقعیتی که مطالعات متعددي نشان دادهاند اين است كه فعاليت بدني تأثير مثبت بر علائم یائسگی و پیشگیری از آرتریت، پوکی استخوان و بیماری قلبی عروقی دارد.تحرک بدنی پایین زنان موردمطالعه به علاوه چاقی و اضافهوزن (میانگین ۲۷/۲۴=شاخص توده بدنی) زمینه را برای ابتلا به دیابت، پرفشاری خون، دیس لیپیدمی و آرتریت فراهم میکند و این یک تهديد جدى براى سلامت زنان ميانسال خواهد بود [۷]. فعاليت بدنى ناکافی در زنان مطالعه حاضر و سایر مطالعات بیانگر این است که کمتحرکی بهعنوان یک جالش در تمام کشورها مطرح است. کم تحرکی در نمونههای پژوهش را می توان این گونه توضیح داد که زنان فعالیت بدنی را بهعنوان بخشی از یک شیوه زندگی سالم درک نکردهاند [۲۹] که می تواند ناشی از عدم انگیزه کافی، نداشتن باور صحيح، نبود تجهيزات و امكانات و زمان كافي باشد [٢]. بنابراين بررسي علل كم تحركي زنان و برنامهريزي مداخلات آموزشي و اتخاذ روشهایی برای بهبود فعالیت بدنی ضروری است.

بعداز فعالیت بدنی، کمترین نمره به مدیریت استرس اختصاص یافت. این یافته توانایی های ضعیف زنان را برای مدیریت عوامل استرسزا نشان میدهد که همسو با مطالعه هردان خلیل^{۱۲} در زنان عرب چوآنگ^{۱۳} در بزرگسالان و مطالعه طل در زنان همسو

است [۱۰، ۲۷، ۲۱]. بنابراین برای بهبود توانایی زنان در کنترل استرس باید از طرق مختلف مشاوره حضوری، راهنمایی تلفنی و برگزاری کلاس های آموزشی حضوری و مجازی اقدامات موثری انجام شود.

در تحلیل اولیه بین سبک زندگی ارتقادهنده سلامت با سن، تعداد فرزندان، وجود بیماریهای مزمن، تحصیلات، شغل و تحصیلات همسر و مصرف الکل با سبک زندگی ارتقادهنده سلامت ارتباط معنادار آماری وجود داشت. پس از تعدیل مدل رگرسیون خطی، وضعیت تحصیلی و شغلی فرد بر سبک زندگی ارتقادهنده سلامت مؤثر بود.

حتی پس از تنظیم و ثابت نگه داشتن سایر متغیرها، تحصیلات عامل مهمی در رفتارهای ارتقادهنده سلامت بود. مطالعات ملی و بینالمللی یافتههای مشابهی را گزارش دادهاند. بهعنوان مثال انجذاب و همکاران باکویی، بحیرایی^{۱۲} ، جینا^{۱۵} و خامی نشان دادند [۲۵، ۳۴، ۲۴، ۲۰] افراد با سطح تحصیلات بالاتر شیوه زندگی بهتری گزارش دادهاند. تحصیلات یک عامل تأثیرگذار در سلامت زنان است و آموزش را باید یک عامل اصلی در توضیح نابرابریهای بهداشتی دانست.افرادی که تحصیلات بالاتری دارند ممکن است دسترسی بیشتری به اطلاعات مربوط به سلامتی داشته باشند که منجر رفتارهای ارتقادهنده سلامت می شود.

^{12.} HardanKhalil

^{13.} Chuang

^{14.} Baheiraei

^{15.} Giena

			راستاندارد	ضريب غير		
sig.	т	ضریب استاندارد بتا	خطای معیار	ضريب	مشخصات جمعيت شناختي	
+/++	۱۰/۸۳		۶/۴۸	۷٠/۱۵	، ثابت	ضريب
+ <i>\\$</i> Y	•/٣٣	•/•۶	•/\٨	۰/۰۸	ن	نىد
٠/٩٨۵	٠/٠ ١٩	•/••٢	۰/۸۵	۰/۰ ۱۶	رزندان	تعداد ف
۰/۳۶	-•/٩٢	-•/\٣	+/18	-+/10	ېن فرزند	سن آخر،
		گروه مبنا			بىسواد-كمسواد	
+/YYY	+/ ۹ Y	•/\•	7/11	۲/+۴	متوسطه	تحصيلات
٠/١٣	1/05	•/٢•	۲/۷۲	16/10	دانشگاهی	
۰/۳۵	-•/٩٣	-•/•٨	1/9.1	-1/YA	جسمى	1 1
+/+ %	-۲/۹۲	-•/٢•	۲/۸۴	-~~~	اعصاب و روان	بيمارىھا
		گروه مینا			بىسواد-كمسواد	
•/۴۴	٠/٧٨	•/•٨	1/95	۱/۵۳	متوسطه	تحصيلات همسر
+/AY	۰/۱۶	+/+Y	Y/44	٠/٣٩	دانشگاهی	
		گروه مبنا			خوب	
۰/۵۴	-+/97	-+/+۶	7/19	-1/٣۶	متوسط	وضعيت اقتصادى
	-1/41	-•/)٩	۲/۷۶	-۴/۹۹	ضعيف	

جدول ۶ نتایج آزمون رگرسیون چندگانه بین بهزیستی روانشناختی و متغیرهای جمعیتشناختی

R^Y=+/164 ADJR^Y=+/1+4 R=+/44Y

در مطالعه حاضر، زنان کارمند رفتار سلامتی کمتری از خود نشان دادند. اسلوپن^{۹٬} نیز در بررسی خود نشان داد، زنان با مشاغل فعال و استرس بالا مشکلات بهداشتی بیشتری را گزارش میدهند [۳۶]. در مطالعه باکویی و احمدی و همکاران چنین ارتباط معناداری یافت نشد که احتمالاً نوع شغل و تعداد شاغلین در هر یک از مطالعات متفاوت و سبب تناقض در نتایج شده است [۲۸، ۲۹]. مطالعات بیشتری در گروههای مختلف شغلی است [۲۸، ۲۹]. مطالعات بیشتری در گروههای مختلف شغلی زنان است [۲۹، مثبتی بر توانمندسازی زنان داشته [۲۹] و عامل مهمی در پیشنهاد میمکن است به علت افزایش تعداد نقشهایی که زنان اما گاهی ممکن است به علت افزایش تعداد نقشهایی که زنان زنان وارد شده و زن شاغل فرصت استراحت و رسیدگی به خود و مراقبت مربوط به خود را نداشته باشد [۳۷] و این منجر به پایینتر بودن نمره سبک زندگی میشود.

در رابطه با بررسی بهزیستی روانشناختی، میانگین در جامعه موردپژوهش ۸۵/۹±۲۹/۷۲ بود که مشابه پژوهش اورنگ در گروه بزرگسالان ۴۶-۲۶ سال بود و از مطالعه جبراییلی که در زنان بارور شهرستان مشکینشهر انجام شده بود، بیشتر بود [۳۹ ۸۸]. دلیل این نتیجه متناقض ممکن است مربوط به جامعه پژوهش باشد. چنانکه موقعیت اجتماعی و اقلیمی و فرهنگی جامعه میتواند بر روی بهزیستی روانشناختی افراد جامعه تأثیرگذار باشد. مطالعات گستردهتر و بیشتری در این زمینه در شهرهای مختلف توصیه میشود.

در میان خردهمقیاسهای بهزیستی روانشناختی، بیشترین نمره در رشد فردی با میانگین ۱۳/۱۹ بود که با مطالعه بابایی گیوی و همکاران همسو است [۴۰]. بالا بودن رشد فردی سبب می شود که شخص توانایی شکوفا کردن تمامی نیروها و استعدادهای خود را داشته باشد و تواناییهای جدیدی در روبه رویی با شرایط دشوار کسب کند. این دگرگونی بر نگرش مثبت فرد به زندگی جلوه گر شده و رضایت از زندگی، بهزیستی روان شناختی و سلامت روان را به همراه دارد؛ کمترین میانگین نمره در حیطه هدف در زندگی با میانگین ۱۰/۷۶ بود که همسو با مطالعه اورنگ و همکاران است [۸۸]. هدفمندی، پایه سلامت روانی به شمار می رود [۴]

16. Slopen

و سبب تمایل به پیشرفت و برنامهریزی برای رسیدن به اهداف میشود. به گونهای که فرد احساس می کند زندگی ارزش زیستن را دارد. از طرفی معنا دادن به زندگی و داشتن هدف، بسیاری از مشکلات و رخدادهای ناگوار را تحمل پذیر می کند [۴۱].

بر اساس مراقبتهای انجام شده در پایگاههای سلامت اراک، بیست درصد زنان در ارزیابی سلامت روان، غربال مثبت شدهاند. علی رغم اینکه طی سالهای اخیر نیروی کارشناس سلامت روان در مراکز سلامت جذب شده است و امکان مشاوره رایگان برای مراجعین فراهم شده است،اما برنامه ریزی جدی برای مشاورههای اثربخش و برگزاری کلاسهای آموزش گروهی ضروری به نظر می رسد. همچنین برگزاری دورههای آموزشی گسترده برای ارائه دهندگان مراقبتهای بهداشتی اولیه در زمینه ارزیابی و مشاوره روان شناسی مراجعین می تواند کمک مؤثری برای ارتقای بهزیستی روان شناختی زنان باشد.

در مورد ارتباط بهزیستی روانشناختی با متغیرهای جمعیتشناختی، نتایج مطالعه حاضر همسو با مطالعه اللهوردی پور نشان داد [۴۱] زنان بی سواد-کم سواد از بهزیستی روان شناختی کمتری برخوردار بودند نسبت به کسانی که دارای سطح تحصیلات بالاتر بودند. مطالعات مختلف تأکید کردهاند تحصیلات پایین تأثیرات منفی زیادی بر سلامت روان دارد. یک مطالعه در زنان هند نشان داد بین ابعاد مختلف بهزیستی در زنان تحصیل کرده و غیر تحصیل کرده تفاوت وجود دارد [۴۴]. بنابراین تحصیلات نقش مهمی در توانایی مقابله با فشارهای روانی و دشواریهای زندگی دارد. بر این اساس حمایتهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی دولت برای تحصیل زنان در جامعه گام بزرگی در افزایش سلامت جامعه خواهد بود.

در مطالعه حاضر همسو با مطالعه اللهوردی پور زنانی که سابقه بیماری های مزمن را داشتند [۴۱]، از بهزیستی روان شناختی کمتری برخوردار بودند. همین طور استپتو^{۱۷} نشان داد افرادی که از بیماری هایی مانند بیماری قلب و عروق کرونر رنج می برند، خلق وخوی افسرده و اختلال در بهزیستی داشتند [۱۹]. با توجه به اینکه این موضوع تأثیر منفی بر روند کنترل بیماری دارد، لزوم انجام مشاوره های حضوری و تلفنی توسط کار شناسان سلامت روان در مراکز جامع سلامت برای این بیماران در کنار سایر مراقبت های جسمی ضروری به نظر می رسد.

در مطالعه حاضر، زنانی که اختلال اعصاب و روان داشتهاند، از بهزیستی روانشناختی پایین تری برخوردار بودند. وود^{۱۸} و همکاران در یک بررسی طولی دهساله نشان دادند افراد با سلامت روانی ^{۱۱} پایین احتمالاً طی ده سال آینده افسرده می شوند [۴۳].

مطالعه ماچادو^{۲۰} در دانشجویان نشان داد، استفاده از تکنیکهای افزایش بهزیستی ذهنی^{۲۱}، سبب کاهش نشانههای اختلال روانی رایج در دانشجویان پزشکی شد [۴۴]. همه این مطالعات با نتایج مطالعه حاضر همسو است.

در مطالعه حاضر تعداد فرزندان بیشتر با بهزیستی روان شناختی کمتری همراه بود. در مطالعه بهاالدینی نیز هرچه تعداد فرزندان زنان شاغل افزایش پیدا می کند، بهزیستی روانی زنان نیز کاهش پیدا می کند [۳۸] که با مطالعه حاضر همسو است. در مطالعه اللهوردی پور این ارتباط اثبات نشد [۴۲].

در مطالعه حاضر، زنان با وضعیت اقتصادی خوب نسبت به زنانی که وضعیت اقتصادی خوب نداشتند از بهزیستی روان شناختی بهتری برخوردار بودند که با مطالعه اللهوردی پور در زنان میانسال و پرندر گاست^{۲۲} که در گروه بزرگسالان جامعه انجام شد، همسو است [۴۵، ۴۵]. مطالعه والدگریو^{۲۳} هم نشان داد زندگی در زیر فقر در دوران میانسالی با سلامتی روان پایین همراه است [۴۶]. سلیگمن^{۲۴}،روان شناس مثبتنگرومازلو^{۲۵}، روان شناس انسان گرا و فیزیولوژیکی (غذا و مسکن) رسیدگی شود و ارضا شوند، سلامتی جسمانی و روانی افراد تا حد زیادی حفظ می شود و در صورتی که این نیازها نادیده گرفته شوند، لطمهای ایجاد خواهد شد که سلامت فرد بهویژه بهزیستی روانی فرد را مختل خواهد کرد [۴۷]. بنابراین باید به سلامت روان قشر آسیب پذیر از خواهد کرد از ۲۷]. بنابراین باید به ملامت روان قشر آسیب پذیر از مواهد کرد از مهرا می به می می مود و مرگر ای مندر ای مختل مواهد کرد از ۲۷]. بنابراین باید به ملامت روان قشر آسیب پذیر از مواهد کرد از کم درآمد و بیکاران به طور ویژه توجه شود و

نتيجهگيرى

بهطور کلی نتایج پژوهش نشان داد سبک زندگی و بهزیستی روانشناختی زنان تا رسیدن به وضعیت مطلوب فاصله زیادی داشته و زنان در مؤلفههای تحرک بدنی و مدیریت استرس و هدفمندی در زندگی کمترین امتیاز را کسب کردهاند و این یک تهدید برای سلامت جسمانی و روانی آنان در گذار از میانسالی است. این شاخصها با تعدادی از متغیرهای جمعیتشناختی در برای متولیان امر سلامت زنان و راهی برای بهبود سلامت جسمی و روانی زنان ایجاد کند. با توجه به نتایج مطالعه میتوان با آگاهی, خشی و اطلاع رسانی در زمینه ارتقای سلامت، برنامهریزی برای بهبود سلامت جسمی و روانی زنان، حمایت اقتصادی و

^{17.} Steptoe

^{18.} Wood

^{19.} Psychological well-being

^{20.} Machado

^{21.} Subjective wellbeing

^{22.} Prendergast

^{23.} Waldegrave

^{24.} Martin Seligman

^{25.} Abraham -Harold- Maslow

اجتماعی بیشتر توسط دولت در جهت پیشبرد سلامتی و توانمندسازی این گروه گام برداشت و در حفظ و ارتقای کل جامعه مؤثر بود. لازم است مراقبین سلامت که وظیفه آموزش زنان در پایگاههای سلامت را بر عهده دارد، در این باره آموزشهای گستردهای ببینند.

ملاحظات اخلاقي

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مقاله با کد IR.IUMS.REC.1398.609 در کمیته اخلاق دانشگاه علومپزشکی ایران به تصویب رسیده است.

حامي مالي

این مقاله برگرفته از پایاننامه کارشناسی ارشد نویسنده اول، فاطمه خانی در گروه پرستاری، دانشکده پرستاری-مامایی دانشگاه علومپزشکی ایران ایران است.

مشاركت نويسندگان

تمام نویسندگان در آمادهسازی این مقاله شرکت داشتهاند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مطالعه هیچ تعارض منافعی ندارد.

تشكر وقدرداني

نویسندگان از تمامی دست اندرکاران این مطالعه از جمله تمامی زنان شرکتکننده، مرکز بهداشت اراک و معاونت پژوهشی دانشگاه علومپزشکی ایران برای حمایت مالی شان تشکر میکنند.

References

- Baheiraei A, Mirghafourvand M, Mohammad-Alizadeh Charandabi S, Mohammadi E. Facilitators and inhibitors of health-promoting behaviors: The experience of Iranian women of reproductive age. Int J Prev Med. 2013; 4(8):929-39. [PMCID]
- [2] Abedi P, Jorfi M, Afshari P. [Evaluation of the health promotion lifestyle and its related factors in reproductive aged women in Ahvaz, Iran (Persian)]. Community Health J. 2015; 9(1):68-74. http:..chj. rums.ac.ir.article_45748.html
- [3] Amirabadizadeh Z, Sharifzadeh G, Moodi M. Middle-aged women's quality of life and health-promoting lifestyle. Mod Care J. 2016; 13(3):e11597. [DOI:10.5812.modernc.11597]
- [4] Statistical Center of Iran. [Selection of the general population and housing census (Persian)]. Tehran: Statistical Center of Iran; 2016. https://www.amar.org.ir/
- [5] Fathi A, Sadegi S, Malekirad A, Rostami H, Abdolmohamadi K. [The effect of promoting health lifestyle dimensions and psychological well-being in Corona (Covid 19) anxiety in Tabriz Azad University Students (Persian)]. J Arak Univ Med Sci. 2020; 23(5):698-709. [DOI:10.32598.JAMS.23.COV.1889.2]
- [6] Lobo RA, Davis SR, De Villiers TJ, Gompel A, Henderson VW, Hodis HN, et al. Prevention of diseases after menopause. Climacteric. 2014;17(5):540-56. [PMID]
- [7] Enjezab B, Farajzadegan Z, Taleghani F, Aflatoonian A, Morowatisharifabad MA. Health promoting behaviors in a population-based sample of middle-aged women and its relevant factors in Yazd, Iran. Int J Prev Med. 2012; 3(S 1):S191-8. [PMCID]
- [8] WHO. WHO to establish high-level commission on noncommunicable diseases. Geneva: World Health Organization; 2017. https:// www.who.int.news.item.10-10-2017-who-to-establish-high-levelcommission-on-noncommunicable-diseases
- [9] Parsamehr M, Rasoulinezhad SP. [The study of the relationship between lifestyle and social health among people of Talesh city (Persian)]. Q J Soc Dev. 2015; 10(1):35-66. [DOI:10.22055. QJSD.2015.11936]
- [10] Tol A, Mohebbi B, Yekaninejad M, Sabouri M. [Influential factors on health promoting behaviors and happiness among women (Persian)]. Razi J Med Sci. 2018; 25(4):11-22. https:..rjms.iums.ac.ir. browse.php?a_id=5129&sid=1&slc_lang=en
- [11] Kadkhodaee M, Azadfallah P, Farahani H. [A qualitative analysis of psychological well-being of women with regard to iranian cultural structure (Persian)]. Dev Psychol. 2018; 14(55):249-68. https://www. sid.ir.en.journal.ViewPaper.aspx?ID=664754
- [12] Sabzi Z, Mancheri H, Royani Z, Aryaie M, Jafari S, Ahmadi G. [Subjective well-being in nursing and midwifery students of Golestan University of Medical Sciences (Persian)]. J Res Dev Nurs Midwifery. 2015; 12(1):76-84. https://www.sid.ir.en.Journal.ViewPaper. aspx?ID=456882
- [13] Noorbala AA, Damari B, Riazi IS. [Evaluation of mental disorders incidence trend in Iran (Persian)]. Daneshvar Med. 2014; 22(3):1-10. http://daneshvarmed.shahed.ac.ir.article_1629.html
- [14] Noorbala A, Damari B, Riazyesfahani S. [Study of the prevalence of mental disorders in Iran (Persian)]. Daneshvar Med. 2014; 21(112):1-11. https://www.sid.ir.fa.journal.ViewPaper.aspx?ID=242956
- [15] Cheng J, Wang T, Li F, Xiao Y, Bi J, Chen J, et al. Self-rated health status and subjective health complaints associated with health-pro-

moting lifestyles among urban Chinese women: A cross-sectional study. PloS One. 2015; 10(2):e0117940. [DOI:10.1371.journal. pone.0117940] [PMID] [PMCID]

- [16] Noorbala AA, Bagheri Yazdi SA, Asadi Lari M, Vaez Mahdavi MR.
  [Mental health status of individuals fifteen years and older in Tehran-Iran (2009) (Persian)]. Iran J Psychiatry Clin Psychol. 2011; 16(4):479-83. https:..ijpcp.iums.ac.ir.browse.php?a_code=A-10-1-408&slc_ lang=en&sid=1
- [17] Lamers SM, Westerhof GJ, Glas CA, Bohlmeijer ET. The bidirectional relation between positive mental health and psychopathology in a longitudinal representative panel study. J Posit Psychol. 2015; 10(6):553-60. [DOI:10.1080.17439760.2015.1015156]
- [18] Torniainen-Holm M, Pankakoski M, Lehto T, Saarelma O, Mustonen P, Joutsenniemi K, et al. The effectiveness of email-based exercises in promoting psychological wellbeing and healthy lifestyle: A two-year follow-up study. BMC Psychol. 2016; 4(1):21. [DOI:10.1186.s40359-016-0125-4] [PMID] [PMCID]
- [19] Steptoe A, Deaton A, Stone AA. Subjective wellbeing, health, and ageing. Lancet. 2015; 385(9968):640-8. [DOI:10.1016.S0140-6736(13)61489-0]
- [20] Rooney C, McKinley MC, Woodside JV. The potential role of fruit and vegetables in aspects of psychological well-being: a review of the literature and future directions. Proc Nutr Soc. 2013; 72(4):420-32. [DOI:10.1017.S0029665113003388] [PMID]
- [21] Bansal P, Chaudhary A, Soni R, Sharma S, Gupta VK, Kaushal P. Depression and anxiety among middle-aged women: A community-based study. J Family Med Prim Care. 2015; 4(4):576-81. [DOI:10.4103.2249-4863.174297] [PMID] [PMCID]
- [22] Park E-H. For grandparents' sake: The relationship between grandparenting involvement and psychological well-being. Ageing Int. 2018; 43(3):297-320. [DOI:10.1007.s12126-017-9320-8] [PMID]
   [PMCID]
- [23] Presidential-Strategic-Review-Center. [Future studies of Iran 2017 (Persian)] [Internet]. https://www.css.ir.fa.content.112771.%D8%A2% D8%8C%D9%86%D8%AF%D9%87%E2%80%8C%D9%BE%DA%98% D9%88%D9%87%DB%8C_%D8%A7%DB%8C%D8%B1%D8%A7%D9 %86 %DB%B9%DB%B6
- [24] Khodaveisi M, Shabani A, Mohhamadi N, Roshanaei G. [Assessing predictors of health-improving behaviors of females referred to healthcare centers (Persian)]. J Health Promot Manag. 2016; 6(1):44-50. [DOI:10.21859.jhpm-06037]
- [25] Ryff CD, Keyes CL. The structure of psychological well-being revisited. J Pers Soc Psychol. 1995; 69(4):719-27. [DOI:10.1037.0022-3514.69.4.719]
- [26] Khanjani M, Shahidi S, Fathabadi J, Mazaheri MA, Shokri O. [Factor structure and psychometric properties of the Ryff's scale of Psychological well-being, short form (18-item) among male and female students (Persian)]. Thoughts Behav Clin Psychol. 2014; 9(32):27-36. https:..jtbcp.riau.ac.ir.article_67.html
- [27] Mirghafourvand M, Baheiraei A, Nedjat S, Mohammadi E, Charandabi SM-A, Majdzadeh R. A population-based study of health-promoting behaviors and their predictors in Iranian women of reproductive age. Health Promot Int. 2014; 30(3):586-94. [DOI:10.1093.heapro. dat086] [PMID]
- [28] Ahmadi A, Rosta F. [Health promoting life style among women of reproductive age (case study of Shiraz city) (Persian)]. Women Dev Polit. 2014; 11(4):543-58. [DOI:10.22059.JWDP.2014.50287]

- [29] Bakouei S, Bakouei F, Omidvar S, Bakhtiari A. Health-promoting behaviors and their predictors in Iranian women of reproductive age: A cross-sectional study. Int Q Community Health Educ. 2017; 38(1):3-8. [DOI:10.1177.0272684X17747053] [PMID]
- [30] Hardan-Khalil K. Factors affecting health-promoting lifestyle behaviors among Arab American Women. J Transcult Nurs. 2020; 31(3):267-75. [DOI:10.1177.1043659619859056] [PMID]
- [31] Heiniger LE, Sherman KA, Shaw L-KE, Costa D. Fatalism and health promoting behaviors in Chinese and Korean immigrants and Caucasians. J Immigr Minor Health. 2015; 17(1):165-71. [DOI:10.1007. s10903-013-9922-5] [PMID]
- [32] Garcia DS. Evaluation of 3 behavioral theories for application in health promotion strategies for Hispanic women. ANS Adv Nurs Sci. 2016; 39(2):165-80. [DOI:10.1097.ANS.00000000000116] [PMID]
- [33] Chuang SP, Wu JYW, Wang CS, Pan LH. Health-promoting lifestyles and psychological distress associated with well-being in community adults. Am J Health Behav. 2017; 41(4):446-53. [DOI:10.5993. AJHB.41.4.9] [PMID]
- [34] Giena VP, Thongpat S, Nitirat P. Predictors of health-promoting behaviour among older adults with hypertension in Indonesia. Int J Nurs Sci. 2018; 5(2):201-5. [DOI:10.1016.j.ijnss.2018.04.002] [PMID] [PMCID]
- [35] Khami L, Motalebi SA, Mohammadi F, Momeni M, Shahrokhi A. Can social support predict health-promoting behaviors among community-dwelling older adults? Soc Health Behav. 2020; 3(1):22-6. [DOI:10.4103.SHB_SHB_50_19]
- [36] Slopen N, Glynn RJ, Buring JE, Lewis TT, Williams DR, Albert MA. Job strain, job insecurity, and incident cardiovascular disease in the Women's Health Study: Results from a 10-year prospective study. PloS One. 2012; 7(7):e40512. [DOI:10.1371.journal.pone.0040512] [PMID] [PMCID]
- [37] Bahaediny S. [Investigating the multiple roles of women and its relationship with Psychological well-being (Case study: working women in Shiraz) (Persian)] [MSc. Thesis]. Shiraz: Shiraz University; 2012. https:..ganj.irandoc.ac.ir.#.articles.8ddd45d26b5dfac19ecead 7d38dc7026
- [38] Orang S, Hashemi Razini H, Ramshini M, Orang T. [Investigating the meaning of life and psychological well-being, in youth, adults, and elderly (a comparative study of three age groups) (Persian)]. Salmand: Iranian Journal of Ageing. 2018; 13(2):182-97. [DOI:10.32598. sija.13.2.182]
- [39] Jebraeili H, Hashemi J, Nazemi A. A comparative study of resilience, meta-emotional beliefs, and psychological well-being in fertile and infertile women. J Fundam Mental Health. 2016; 18(5):259-64. http:..jfmh.mums.ac.ir.article_7483.html
- [40] Babaei Givi R, Nazari AM, Mohsenzadeh F. [Comparison of psychological well-being and marital burnout and their dimensions among employed and unemployed woman (Persian)]. Q J Women Soc. 2016; 7(25):163-80. http:..jzvj.miau.ac.ir.article_1843.html?lang=en
- [41] Allahverdipour H, Karimzadeh Z, Alizadeh N, Asghari Jafarabadi M, Javadivala Z. Psychological well-being and happiness among Middleaged women: A cross-sectional study. Health Care Women Int. 2021; 42(1):28-42. [DOI:10.1080.07399332.2019.1703990] [PMID]
- [42] Javed S, Javed S, Khan A. Effect of education on quality of life and well being. Int J Indian Psychol. 2016; 3(4). [DOI:10.25215.0304.053]
- [43] Wood AM, Joseph S. The absence of positive psychological (eudemonic) well-being as a risk factor for depression: A

ten year cohort study. J Affect Disord. 2010; 122(3):213-7. [DOI:10.1016.j.jad.2009.06.032] [PMID]

- [44] Machado L, de Oliveira IR, Peregrino A, Cantilino A. Common mental disorders and subjective well-being: Emotional training among medical students based on positive psychology. PloS One. 2019; 14(2):e0211926. [DOI:10.1371.journal.pone.0211926] [PMID] [PM-CID]
- [45] Prendergast KB, Schofield GM, Mackay LM. Associations between lifestyle behaviours and optimal wellbeing in a diverse sample of New Zealand adults. BMC Public Health. 2015; 16:62s. [DOI:10.1186. s12889-016-2755-0] [PMID] [PMCID]
- [46] Waldegrave C, Cameron MP. The impact of poverty on wellbeing during midlife. NZ J Psychol. 2010; 39(2):32-40. https://www. researchgate.net.publication.289309377_The_impact_of_poverty_ on_wellbeing_during_midlife
- [47] Moltafet G. [Provide a model for psychological well-being according to students' perceptions of parents, peers and teachers with the mediating role of motivational beliefs (Persian)] [PhD. Dissertation]. Iran: Shiraz University; 2011. https:..ganj.irandoc.ac.ir.#.articles.69a1 cb9a56ba30c9231b3b26cd9963fb